

दिवाणी न्यायाधीश (कि. नेष्ठ स्तर) व न्याय देडाधिकारी (एचएच को.)
(कुठ्या) परीक्षा - 2019

2019 दि. 09 सेप्टेंबर, 2019

J13

PAPER - I / पेपर क्रमांक - I

12251

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,

Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ अॅक्ट,

लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट तसेच पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note / सूचना:

- (1) All questions are compulsory.
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.
उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

SEAL

1. Write a Judgement on the basis of facts given below :

You must pay attention to following points :

- (a) Judgement should be in proper format;
- (b) Frame issues properly and give findings on them;
- (c) Conclude the judgement with operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

पुढील मुद्दे विचारात घेणे आवश्यक आहे :

- (अ) न्यायनिर्णय विहित नमून्यात असणे आवश्यक आहे;
- (ब) योग्य मुद्दे काढावे आणि त्यांचे निष्कर्ष द्यावेत;
- (क) अंतिम आदेशाने न्यायनिर्णयाचा शेवट करावा.

Facts for Judgement :

Plaintiff's Case is as under :

Sunil Borate and Sham Pandit are friends. Sunil is a cloth merchant and Sham is a builder/contractor. Sunil and Sham were having financial transactions in the past. Sunil was in need of money and therefore approached Sham on 2.2.2014 with a request to lend him amount of ₹ 3,00,000 for his business purpose. Sham extended the said amount on 15.2.2014 by withdrawing it from his account. Sunil had promised to return the amount within 6 months. It was agreed that no interest will be paid on the said amount, if the same is returned within the stipulated period.

Sunil failed to return the amount within 6 months, Sham issued notice dt. 23.10.2014 through his Advocate to Sunil and called upon to make payment within 15 days. Sunil received the notice on 25.10.2014. He issued cheque bearing No. 12345 drawn on State Bank of India, Rajwada Branch, Sangli for ₹ 3,00,000 dt. 5.11.2014. The said cheque was presented by Sham with his banker HDFC Bank, Ganesh Peth, Sangli on 6.11.2014. Said cheque came to be dishonoured on the ground 'refer to drawer' on 7.11.2014.

Again Sham issued notice through Advocate on 20.11.2014 and informed all facts to Sunil. Sunil was called upon to make payment on or before 2.12.2014. Sunil had received the said notice on 22.11.2014 but failed to comply with it.

Hence suit has been filed by Sham for recovery of ₹ 3,25,000 against Sunil. The claim is inclusive of interest from the date after expiry of first 6 months and notice charges. Future interest is also prayed.

Defence taken in the written statement :

Sunil admits that he had broughed amount from Sham in the past but denied to have taken amount this time. He had booked a flat in the project undertaken by Sham and had issued cheque towards said contract. The said cheque has been misused by Sham.

Sham had filed complaint u/s. 138 of Negotiable Instruments Act against him in respect of same cheque. He has been acquitted by competent Court after holding that there was no "legally enforceable debt or liability". No doubt, appeal against acquittal is pending.

All the other averments in the plain have been denied specifically.

Evidence by parties - as per imagination.

न्यायनिर्णयाकरीता तथ्ये :

वादीची कथने खालीलप्रमाणे :

सुनिल बोराटे व शाम पंडीत मित्र होते. सुनिल कापडाचा व्यापारी आहे तर शाम हा विकासक/कंत्राटदार आहे. सुनिल आणि शाम यांच्यात पूर्वी आर्थिक देवाणघेवाणीचे व्यवहार झालेले आहेत. सुनिलला पैशाची गरज असल्याने तो शामकडे ता. 2.2.2014 रोजी गेला व त्याने ₹ 3,00,000 ची मदत करावी अशी विनंती केली. ती रक्कम व्यापारासाठी हवी होती. शामने आपल्या खात्यातून तितकी रक्कम काढून ता. 15.2.2014 रोजी सुनिलला दिली. सदरची रक्कम 6 महिन्यांच्या आत परत करण्याचे आश्वासन सुनिलने दिले. त्यांच्यामधे असे ही ठरले की जर रक्कम सदर कालावधीत परत केली तर त्यावर व्याज आकारले जाणार नाही.

सदरची रक्कम दिलेल्या कालावधीमध्ये परत करण्यास सुनिल असमर्थ ठरला. त्यामुळे शामने त्यास ता. 23.10.2014 रोजी आपल्या वकिलामार्फत नोटीस देऊन पुढील 15 दिवसांच्या आत रक्कम परत करण्यास सांगितले. ती नोटीस सुनिलला ता. 25.10.2014 रोजी मिळाली. त्यानंतर सुनिलने आपल्या स्टेट बँक ऑफ इंडिया, राजवाडा शाखा, सांगली यावर काढलेला ता. 5.11.2014 चा ₹ 3,00,000 चा क्र. 12345 चा धनादेश शामला दिला. शामने तो धनादेश ता. 6.11.2014 रोजी आपल्या एच.डी.एफ.सी. बँक, गणेश पेठ शाखा, सांगली येथील खात्यावर जमा केला. सदरचा धनादेश ता. 7.11.2014 रोजी 'रेफर टु ड्रावर' या कारणासाठी अनादरीत करण्यात आला.

शामने पुन्हा आपल्या वकिलामार्फत ता. 20.11.2014 रोजी सुनिलला नोटीस पाठवून वस्तुस्थितीची कल्पना दिली. त्या नोटीशीनुसार 2.12.2014 पूर्वी संपूर्ण रक्कम परत करण्यास सुनिल यांस सांगण्यात आले. ती नोटीस ता. 22.11.2014 रोजी सुनिलला मिळाली. परंतु तो नोटीस मधील बाबींची पूर्तता करू शकला नाही.

त्यामुळे प्रस्तुतचा दावा करण्यात आला आहे. या दाव्यात शामने सुनिल कडून ₹ 3,25,000 वसूल होऊन मिळावे अशी विनंती केली आहे. सदरच्या रकमेत 6 महिन्यांनंतरच्या व्याजाचा समावेश व नोटीस फी चा समावेश आहे. पुढील व्याजाची मागणी करण्यात आली आहे.

प्रतिवादीचा बचाव खालीलप्रमाणे :

आपण पूर्वी शामकडून पैसे उसने घेतल्याचे सुनिलला कबूल आहे. परंतु या दाव्याच्या व्यवहाराबाबत बचाव असा की आपण या प्रकारे कधी ही पैसे घेतलेले नाहीत. त्याने शामच्या प्रोजेक्टमध्ये सदनिका घेण्यासाठी व्यवहार केला आहे. त्यासाठी त्याने धनादेश दिला होता. सदर धनादेशाचा शामने दुरुपयोग केला आहे.

शामने त्याच्याविरुद्ध कलम 138 परक्राम्य अभिलेख अधिनियम या अंतर्गत फिर्याद दाखल केली होती. त्या आरोपातून संबंधित न्यायालयाने त्याची निर्दोष मुक्तता केली आहे. त्या मध्ये कायदेशीर जबाबदारी वा दायित्व नसल्याचा निष्कर्ष काढण्यात आला. ती फिर्याद, दाव्यातील धनादेशा संदर्भातच होती. सदरचे प्रकरण निर्दोष मुक्तते विरुद्ध अपिलात प्रलंबित आहे.

वादीची इतर सर्व कथने स्पष्टपणे नाकारण्यात आली आहेत.

पुरावा - आपल्या कल्पनाशक्तीप्रमाणे दोन्ही बाजूंचा पुरावा आहे असे समजावे.

2. Write short notes on **any 4** of the following topics :

- (a) Doctrine of Lis pendense
- (b) Mortgage by deposit of title - deeds
- (c) Determination of lease
- (d) Effect of part delivery
- (e) Subrogation
- (f) Right of foreclosure

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) मिळकतविषयी प्रकरण न्यायालयात असतानाचे हस्तांतरणाचा सिद्धांत/शिकवण
- (ब) हक्कलेखनक्षेपाद्वारे गहाण ठेवणे
- (क) भाडेपट्ट्याची समाप्ती
- (ड) वस्तु अंशतः पोहोच केल्याचे परिणाम
- (इ) प्रत्यासन
- (फ) पुरोबंधाचा किंवा विक्रीचा अधिकार

3. Answer **any two** of the following sub-questions :

- (a) Whether in all circumstances an executing court can not go behind decree ?
- (b) Court Commissioner can not be appointed to collect evidence - comment on this proposition.
- (c) Whether a defendant can ask relief of temporary injunction in suit against him, when that suit itself has been filed for declaration and injunction ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) हुकुमनाम्याची अंमलबजावणी करणारे न्यायालय सर्वच परिस्थितींमध्ये हुकुमनाम्याच्या पलीकडे जाऊ शकत नाही काय ?
- (ब) न्यायालयीन आयोगाची नियुक्ती, पुरावा गोळा करण्यासाठी करता येत नाही - या विधानावर टिप्पणी करा.
- (क) त्याच्या विरुद्ध दाखल असलेल्या न्यायालयीन उद्घोषणा व मनाई हुकुमाच्या दाव्यात, प्रतिवादी तूर्त तूर्त मनाई हुकुमाचा अनुतोष मागू शकतो काय ?

4. Write short notes on **any four** topics :

- (a) How contract of sale is made ?
- (b) Rights of minor partner
- (c) Unpaid seller
- (d) Auction sale
- (e) Dissolution of partnership firm
- (f) When condition should be treated as warranty ?

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर संक्षिप्त टिप्पणी लिहा :

- (अ) विक्रीचा करारनामा कसा करतात ?
- (ब) अज्ञान भागीदाराचे हक्क
- (क) अदत्त विक्रेता किंवा अप्राप्तमूल्य विक्रेता
- (ड) लिलावाद्वारे विक्री
- (इ) भागीदारी संस्थेचे विसर्जन
- (फ) कोणत्या परिस्थितीत अट ही हमी समजावी ?

5. Answer **any two** sub-questions :

- (a) When interpleader suit can be filed and when can not ?
- (b) Notice u/s. 80 of Code of Civil Procedure 1908 - a pre-requisite.
- (c) Whether exclusion of jurisdiction of Civil Court can be readily inferred ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) कॅव्हा अंतर्वादाचा दावा दाखल केला जाऊ शकतो आणि कॅव्हा नाही ?
- (ब) दिवाणी प्रक्रिया संहिता 1908 च्या कलम 80 प्रमाणेची नोटीस - एक पूर्वापेक्षित अट.
- (क) न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रास बाधा असल्याचा अनुमान सहजगत्या काढता येईल काय ?

6. Write short note on **any four** of the following :

- (a) Decree against minor
- (b) Necessary and/or proper parties
- (c) Specific denials
- (d) Impounding of documents
- (e) Attachment before judgement
- (f) Set - off

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर संक्षिप्त टिप्पणी लिहा :

- (अ) अज्ञानाविरोधातील हुकुमनामा
- (ब) आवश्यक आणि/किंवा योग्य पक्षकार
- (क) स्पष्ट इन्कार
- (ड) दस्तऐवज अडकवून ठेवणे
- (इ) न्यायनिर्णयापूर्वीची जप्ती
- (फ) वजावट